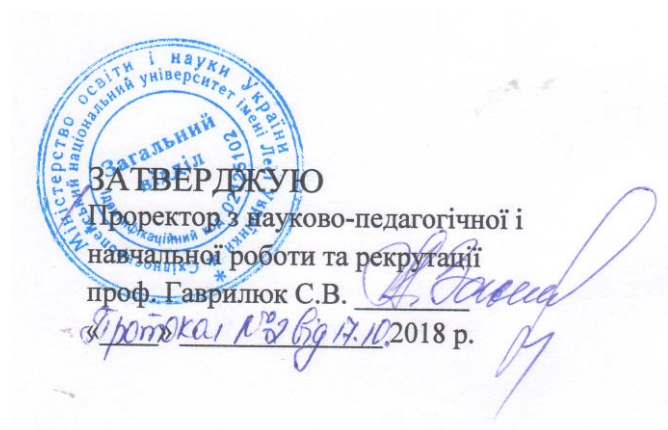

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра прикладної лінгвістики

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Педагогіка і методика викладання інформатики

напрямок підготовки 6.020303 Філологія (прикладна лінгвістика)

підготовки _____ бакалавра _____

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «ПЕДАГОГІКА І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ» підготовки бакалавра, напрям підготовки 6.020303 Філологія (прикладна лінгвістика).

«28» серпня 2017 р. – 11 с.

Розробник: Линник Юрій Миколайович, доцент кафедри прикладної лінгвістики, кандидат педагогічних наук.

Рецензент: Федонюк А.А., кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри вищої математики та інформатики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

протокол № 1 від 30.08. 2018 р.

Завідувач кафедри

(Біскуб І.П.)

Програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № 1 від 30.08. 2018 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету

(Павлюк А.Б.)

Голова науково-методичної

комісії факультету _____ (Павлюк А.Б.)

Програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 17 жовтня 2018 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки напрямок підготовки 6.020303 Філологія (прикладна лінгвістика) бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 60/2		Рік навчання 3
		Семестр <u>б</u> -ий __
		Лекції 16 год.
		Практичні (семінарські) 10 год. Лабораторні ____ год. Індивідуальні ____ год.
		Самостійна робота 30 год.
ІНДЗ: є		Консультації 4 год.
	Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Метою викладання навчальної дисципліни “Педагогіка і методика викладання інформатики” є узагальнення накопиченого у вітчизняній та зарубіжній педагогіці та методиці досвіду викладання інформатики у закладах освіти, аналіз ключових теоретичних питань, які висуває практика викладання, а також можливі напрями їх вирішення.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Педагогіка і методика викладання інформатики” є:

- показати головні компоненти педагогічної теорії сучасного навчання інформатики у середніх навчальних закладах, і на цій основі навчити студентів використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань;
- ознайомити студентів з сучасними тенденціями вітчизняної та зарубіжної педагогіки та методики викладання інформатики;
- розкрити суть складових частин і засобів сучасної методики як науки; спрямувати студентів на творчий пошук під час практичної педагогічної діяльності в закладах освіти;
- сформувати у студентів професійно-методичні вміння, необхідні для плідної педагогічної роботи в закладах освіти;
- залучити майбутніх учителів до опрацювання спеціальної науково-методичної літератури, що має стати джерелом постійної роботи над собою з метою підвищення рівня професійної кваліфікації.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними з таких питань:

- Формування основ інформаційної культури, яка забезпечує можливість подальшого широкого використання здобутих знань і вмінь як при вивченні теоретичних основ інформатики, так і при вивченні інших

- предметів.
- Вивчення основ інформатики як фундаментальної галузі наукового знання, формування
- наукового світогляду учнів.
- Формування уявлень про становлення інформаційного суспільства та його цінностей, навчання учнів основ алгоритмізації, загальних методів розв'язування задач.
- Дати уявлення про інформаційні процеси в комп'ютерприроді і суспільстві
- реалізація комунікативно-навчальної функції, яка складається з інформаційного, мотиваційно-стимулюючого і контролюючо-корегуючого компонентів (кваліфіковане застосування сучасних принципів, методів, прийомів і засобів навчання іншомовного спілкування);
- реалізація виховної функції (вирішення завдання морального, культурно-естетичного, трудового виховання учнів засобами іноземної мови з урахуванням особливостей ступеня навчання);
- реалізація розвиваючої функції (прогнозування шляхів формування і розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня, його пізнавальних і розумових здібностей у процесі оволодіння іншомовним мовленням);
- реалізація освітньої функції (допомога учням в оволодінні вміннями вчитися, розширення власного світогляду, пізнання себе та іншої системи понять, через яку можуть усвідомлюватися інші явища).

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з чотирьох змістових модулів, які визначаються метою та змістом програми і відповідає кількості кредитів, передбачених навчальним планом на вивчення дисципліни протягом семестру.

Структура навчальної дисципліни подається у вигляді Таблиці 2.

Таблиця 3

Назвизмістовихмодулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДОЛОГІЇ. МЕТОДИЧНА СИСТЕМА НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ					
Тема 1. Історія педагогіки. Основні категорії та поняття загальної педагогіки.		2			
Тема 2. Особистість учня. Методи педагогічного дослідження.		2			
Тема 3. Теорія навчання. Сутність процесу навчання.		2			
Тема 4. Методична система навчання інформатики.		2			
Тема 5. Методична система навчання інформатики в загальноосвітній школі і		2			

педагогічному університеті.					
Тема 6. Психолого-дидактичні основи навчання інформатики.		2			
Разом за змістовим модулем 1					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОБОРУ ЗМІСТУ, МЕТОДІВ, ФОРМ І ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ.					
Тема 7. Принципи навчання інформатики.					
Тема 8. Добір змісту навчання.					
Тема 9. Добір методів навчання					
Тема 10. Добір засобів навчання					
Тема 11. Добір форм навчання					
Разом за змістовим модулем 2	34	6	6	22	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПРОЕКТУВАННЯ СИСТЕМИ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ					
Тема 12. Діяльнісна модель професійної підготовки вчителя інформатики. Розвиток освітньої галузі "Інформатика" і добір змісту освіти при підготовці вчителів інформатики в педагогічному університеті	4	2		2	
Тема 13. Концепція методичної підготовки майбутніх вчителів інформатики	4	2		2	
Тема 14. Цілі методичної підготовки вчителя інформатики.	6		4	2	
Тема 15. Зміст, методи, форми та засоби навчання в системі методичної підготовки вчителя .	8	2	2	2	2
Тема 16. Підготовка майбутніх вчителів до використання комп'ютерних телекомунікацій	6	2	2	2	
Разом за змістовим модулем 3	26	8	8	10	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ДОБІР ЗМІСТУ КУРСУ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ					
Тема 17. Особливості формування поняття інформації. Особливості вивчення інформаційної системи. Особливості вивчення поняття операційної системи.	4	2		2	
Тема 18. Навчання основ інформаційних технологій: Графічний редактор, Текстовий редактор, Табличний редактор, Бази даних та системи управління базами даних, Глобальна мережа Інтернет.	8		2	4	2

Тема 19. Навчання основ алгоритмізації та програмування: загальні методичні підходи. Методика ознайомлення учнів з поняттям моделі. Ідеї і методи структурного програмування. Навчальна алгоритмічна мова. Методика вивчення середовища візуального програмування	12		6	4	2
Разом за змістовим модулем 4					
Всього годин:	60	16	10	30	4

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

На самостійне опрацювання із подальшим обговоренням під час консультацій пропонуються такі питання:

1. Підготуйте програму бесіди із старшокласниками за темою “Вільний час учня”.
2. Розробіть анкету для вивчення причин “відокремлення” деяких дітей від колективу класу (так званих “ізгоїв”).
3. Підготувати згідно теми своєї курсової роботи звіт за такою планом:
 1. Структура роботи(зміст)
 2. Тема роботи
 3. Актуальність теми
 4. Об’єкт дослідження
 5. Предмет дослідження
 6. Завдання
 7. Практичне та теоретичне значення.
4. Підготуйте перелік публікацій із професійного журналу (за останній рік), які висвітлюють діяльність та досвід кращих учителів України (за спеціальністю Інформатика).
5. Підготуйте опорний конспект статті Топ конструкторів сайтів в Україні і Росії <http://lemarbet.com/ua/razvitie-internet-magazina/top-konstruktorov-sajtov-v-ukraine-i-rossii/>
6. Спираючись на навчальну програму з інформатики для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, підготуйте план-конспекти таких типів уроку:
 - урок засвоєння нових знань (демонстрація, лекція, тощо);
 - урок перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок (фронтальна практична робота, лабораторна робота, практикум, тощо);
 - комбінований урок;
 - контрольна або самостійна робота.
7. Спробуйте сконструювати нову форму навчання, нестандартний урок.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

1. Підготовка та проведення відкритого заняття.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні курсу студент виконує такі види робіт: вивчення теоретичного та практичного матеріалу (на лекційних, практичних заняттях та самостійно), написання залікового тесту. Навчальний курс складається з 4 кредитів, які у 8 семестрі закінчуються **екзаменом**.

Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні змістових модулів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає: відмінно, добре, задовільно, не задовільно (з необхідністю повторного складання).

Поточний контроль, який має на меті перевірку рівня знань студента, здійснюється викладачем у межах змістових модулів. Поточний контроль включає оцінку поточної роботи студента у ході виконання практичних завдань, оцінку індивідуальної роботи студента. Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю становить 40 балів.

Підсумковий контроль, який здійснюється викладачем, має на меті перевірку рівня знань студента під час виконання екзаменаційного тесту та усної відповіді. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за екзамен (Модуль 3), становить 60 балів, з яких 30 балів – це оцінка за екзаменаційний тест та 30 балів – усна відповідь.

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Загальна шкала оцінювання Всеместр

Поточний контроль (макс = 40 балів)				Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ІНДЗ	Екзаменаційний тест	Усна відповідь
8	8	8	8	15	30	30

Критерії оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового	для заліку

		проекту (роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	дуже добре	
75 – 81	C	добре	
67 – 74	D	задовільно	
60 – 66	E	достатньо	
1 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

**Критерії оцінювання знань студента
на практичних (семінарських) заняттях**

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-0,5	Відповідь представляє собою сукупність фрагментарних елементів. Студент практично не орієнтується у змісті курсу.
1-2	Відповідь непослідовна, неструктурована; при поясненні основних категорій та понять розуміння і розкриття лише окремих позицій.
3-4	Відповідь дається у логічній послідовності, але прослідковуються деякі вагомні неточності у структурі викладу; при поясненні матеріалу спостерігається лише його поверхнєве розуміння.
5-6	Відповідь чітка, структурована та дається у логічній послідовності; при поясненні матеріалу спостерігається його глибоке розуміння, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників.
7-8	Відповідь чітка, структурована та дається у логічній послідовності є бездоганно чіткою, немає неточностей; при поясненні матеріалу та понять спостерігається, структурована, логічна відповідь, яка включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; аргументоване посилення на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, власні наукові доробки; наведення власних прикладів; порівняльний аналіз.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи студентів

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	Студентом не був розроблений та проведений відкритий урок.
1-2	Студентом не був проведений відкритий урок. Однак, студент може представити зібрані на урок матеріали (тексти лекцій, презентації, тести, фото, відео, тощо).
3-4	Студентом була зроблена спроба провести урок. Студент може представити зібрані на урок матеріали (тексти лекцій, презентації, тести, фото, відео, тощо).
5-6	Студентом було проведено відкритий урок. Студент може представити зібраний на урок матеріал (тексти лекцій, презентації, тести, фото, відео, тощо). Структура уроку є чіткою та зрозумілою. Проте, у процесі викладу матеріали є неточності.
7-8	Студентом було проведено відкритий урок. Студент може представити зібраний на урок матеріал (тексти лекцій, презентації, тести, фото, відео, тощо). Структура уроку є чіткою та зрозумілою. Матеріал представлений сруктурована у чіткій логічній послідовності..

Критерії оцінювання знань студентів на екзамені

Екзамен складається з двох частин: 1) написання залікового тесту (максимум – 30 балів) та 2) усна відповідь (максимум – 30 балів).

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Відповідь вважається *повною (30 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається *недостатньо повною (20 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною й обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається *неповною (10 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент

обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу. Залік вважається *нескладеним* за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання / А. М. Алексюк. – К. : Вища шк., 1997. – 168 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка : посіб. для студ. вищих навч. закладів / Н. П. Волкова. – К. : Академія, 2001. – 576 с.
3. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>.
4. Зайченко І. В. Педагогіка / І. В. Зайченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika_-_zaychenko_ib.
5. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. – 486 с.
6. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-105.html>.
7. Линник Ю.М. Засоби дистанційного навчання : інформаційно-методичні рекомендації для слухачів закладів післядипломної педагогічної освіти / Ю. М. Линник. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 48 с.
8. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко; за заг. ред. О. Г. Мороза. – К. : НПУ, 2003. – 267 с.
9. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи / В. Л. Ортинський [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/00000000/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli_-_ortinskiy_vl.
10. Фіцула М. М. Педагогіка / М. М. Фіцула [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/1613030534943/pedagogika/pedagogika_-_fitsula_mm.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Історія педагогіки. Основні категорії та поняття загальної педагогіки.
 2. Особистість учня. Методи педагогічного дослідження.
 3. Теорія навчання. Сутність процесу навчання.
 4. Методична сиснавчання інформатики.
 5. Методична сиснавчання інформатики в загальноосвітній школі і педагогічному університеті.
 6. Психолого-дидактичні основи навчання інформатики.
 7. Принципи навчання інформатики.
 8. Добір змісту навчання.
 9. Добір методів навчання
 10. Добір засобів навчання
 11. Добір форм навчання
- Разом за змістовим модулем 2
12. Діяльна модель професійної підготовки вчителя інформатики. Розвиток освітньої галузі "Інформатика" і добір змісту освіти при підготовці вчителів інформатики в педагогічному університеті
 13. Концепція методичної підготовки майбутніх вчителів інформатики

14. Цілі методичної підготовки вчителя інформатики.
15. Зміст, методи, форми та засоби навчання в системі методичної підготовки вчителя .
16. Підготовка майбутніх вчителів до використання комп'ютерних телекомунікацій
17. Особливості формування поняття інформації. Особливості вивчення інформаційної системи. Особливості вивчення поняття операційної системи.
18. Навчання основ інформаційних технологій: Графічний редактор, Текстовий редактор, Табличний редактор, Бази даних та системи управління базами даних, Глобальна мережа Інтернет.
19. Навчання основ алгоритмізації та програмування: загальні методичні підходи. Методика ознайомлення учнів з поняттям моделі. Ідеї і методи структурного програмування. Навчальна алгоритмічна мова. Методика вивчення середовища візуального програмування.